

TISKOVÁ ZPRÁVA

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR**

Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: milan.tucek@soc.cas.cz

Názory na spotřebu a výrobu elektrické energie včetně dostavby Temelína – říjen 2012

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2012, v12-10</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>1. 10. – 8. 10. 2012</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1025</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OE.51, OE.52, OE.53, OE.44, OE.42</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>1. listopadu 2012</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Milan Tuček</i>

V říjnovém šetření jsme v souvislosti s diskusí o solárních elektrárnách a s podáním projektů na dostavbu JETE do dotazníku zařadili několik otázek, které se týkaly spotřeby elektrické energie (růst spotřeby, využití obnovitelných zdrojů k výrobě elektřiny, rozvoj jaderné energetiky), které doplnila konkrétní otázka na dostavbu Temelína a otázka na obavy z jaderné energetiky. Otázky zaměřené na spotřebu a výrobu elektřiny byly položeny poprvé, názor na Temelín a obava z jaderné energetiky již byly ve výzkumech Naše společnost zjišťovány.

Tab. 1: Myslíte si, že se do budoucna spotřeba elektrické energie u nás bude zvyšovat, zůstane na současné úrovni, nebo se bude snižovat? (v %)

rozhodně se bude zvyšovat	27
spíše se bude zvyšovat	36
zůstane na současné úrovni	21
spíše se bude snižovat	7
rozhodně se bude snižovat	2
neví	7

Ve veřejnosti převažuje názor (viz tab. 1), že se spotřeba elektrické energie v budoucnu bude zvyšovat (téměř dvě třetiny, respektive 63 %). Necelá desetina respondentů má názor opačný, jedna pětina odhaduje spotřebu na současnou úroveň.

Tab. 2: Myslíte si, že je možné nahradit výrobu elektrické energie z klasických zdrojů (jako jsou tepelné elektrárny spalující uhlí nebo plyn, jaderné elektrárny či velké přehradní vodní elektrárny) výrobou elektrické energie z větru, slunečního záření a ze spalování tzv. biomasy? (v %)

rozhodně je možné nahradit	12
spíše je možné nahradit	29
spíše není možné nahradit	32
rozhodně není možné nahradit	14
neví	13

O možnosti nahradit výrobu elektřiny z klasických zdrojů výrobou pomocí větrníků, solárních panelů a spalováním biomasy jsou přesvědčeny dvě pětiny (41 %) dotázaných, o opaku je přesvědčeno o pět procentních bodů více respondentů (46 %). Oproti předchozí otázce se téměř zdvojnásobil podíl těch, kteří „nevědí“.

Tab. 3: Myslíte si, že by se podíl jaderné energetiky na výrobě elektrické energie u nás měl do budoucna zvyšovat, zůstat na současné úrovni, nebo by se měl snižovat? (v %)

rozhodně by se měl zvyšovat	11
spíše by se měl zvyšovat	23
měl by zůstat na současné úrovni	35
spíše by se měl snižovat	14
rozhodně by se měl snižovat	6
neví	11

Co se týče podílu jaderné energetiky, tak jedna třetina (35 %) dotázaných se vyslovila pro to, aby zůstal na současné úrovni, třetina (34 %) je pro jeho zvýšení, pětina (20 %) je proti a desetina (11 %) odpověděla, že neví.

Tab. 4: V poslední době se opět hovoří o dostavbě 3. a 4. bloku jaderné elektrárny Temelín. Myslíte si, že by tato dostavba měla být uskutečněna? (v %)

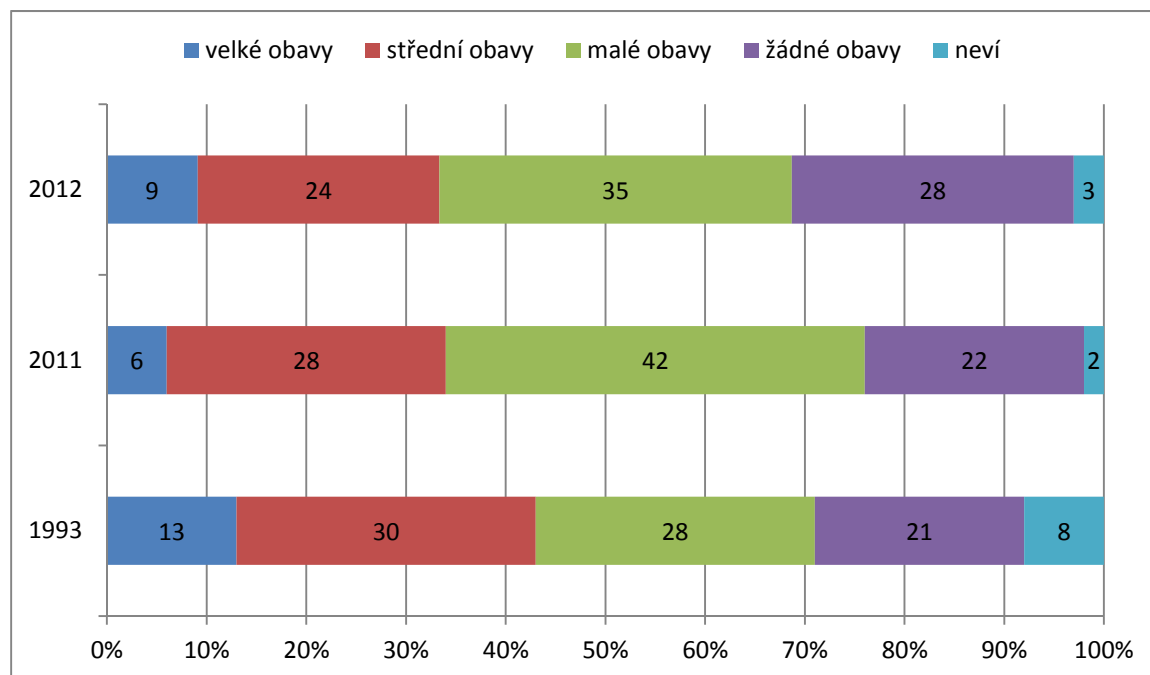
	10/2012	4/2011
rozhodně ano	18	10
spíše ano	31	34
spíše ne	24	28
rozhodně ne	12	13
neví	15	15

Pro dostavbu Temelína je polovina (49 %) dotázaných, proti o trochu více než třetina (36 %, rozhodně proti je 12 %) a odpověď „nevím“ zvolilo 15 % dotázaných. Stejná otázka byla položena v dubnovém výzkumu před rokem (viz druhý sloupec tabulky). Během roku se téměř zdvojnásobil podíl těch, kteří s dostavbou rozhodně souhlasí, což možná souvisí s odezněním obav spojených s loňskou havárií v japonské elektrárně Fukušima.

Tab. 5: Pociťujete Vy sám obavy z používání jaderné energie u nás? (v %)

velké obavy	9
střední obavy	24
malé obavy	35
žádné obavy	28
neví	3

Velké nebo střední obavy z naší jaderné energetiky má třetina (33 %) dotázaných, další třetina (35 %) má obavy malé, zcela bez obav je pak o málo více než čtvrtina (28%) občanů.

Graf 1: Obavy z používání jaderné energie v ČR v letech 1993, 2011 a 2012 (%)

Během dvaceti let se výrazně zvýšil podíl těch, kteří nemají obavy z jaderné energetiky, a podobně i těch, kteří mají pouze obavy malé. Loňský rok tomuto trendu víceméně odpovídá s tím, že odráží reakci na diskusi o bezpečnosti jaderných elektráren vyvolanou japonskou katastrofou.

Z rozložení odpovědí na jednotlivé otázky je možné složit určitý celkový pohled na energetiku: veřejnost (na rozdíl od řady odborníků) je většinou přesvědčena o dalším růstu naší spotřeby elektrické energie, má (zatím) indiferentní názor na výrobu elektřiny z neklasických zdrojů, převážně neodmítá jadernou energetiku, podporuje dostavbu Temelína a nemá větší obavy z jaderných elektráren.

Názory zjišťované v jednotlivých otázkách jsou pochopitelně logicky provázané a podle očekávání jsou do jisté míry diferencované podle vzdělání a volebních preferencí. Podle očekávání je významně provázána míra obav z jaderné energetiky a souhlas či nesouhlas s výstavbou Temelína. Ti, kteří mají velké obavy, tak dostavbu JETE více než z poloviny rozhodně odmítají (a další třetina je spíše proti), ti kteří nemají obavy z jaderné energetiky, pak

s dostavbou JETE buď rozhodně, nebo spíše souhlasí (viz následující tabulka, korelační koeficient 0,6 – při výpočtu korelace se neuvažují odpovědi „neví“). Podobně silnou vazbu vykazuje vztah mezi potřebou zvýšit podíl jaderné energetiky a souhlasem s výstavbou Temelína, resp. s obavou z jaderné energetiky (záporná korelace). Vazba výstavby Temelína, resp. zvyšování podílu jaderné energetiky s nenahraditelností klasických zdrojů je řádově nižší (korelační koeficient 0,2), ale stále statisticky významná.

Tab. 6: Souhlas s dostavbou JE Temelín podle obav z jaderné energetiky (%)

OE.42	OE.44 Má být dostavěna JE Temelín					Total
Míra obav z jádra	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	NEVÍ	
Velké obavy	3,1%	3,1%	33,3%	53,1%	7,3%	100,0%
Střední obavy	4,4%	25,6%	41,2%	14,8%	14,0%	100,0%
Malé obavy	14,0%	39,5%	27,2%	5,6%	13,7%	100,0%
Žádné obavy	43,2%	36,8%	5,6%	3,2%	11,2%	100,0%
Neví	2,8%	2,8%	8,3%	2,8%	83,3%	100,0%
Total	18,4%	30,7%	24,5%	11,5%	14,9%	100,0%

Pozn.: Procenta v řádce.

Názorově se liší dotázaní s vysokoškolským vzděláním: ve větší míře než ostatní se kloní k názoru, že spotřeba elektrické energie poroste, že její výroba z alternativních zdrojů nemůže nahradit zdroje klasické, ve větší míře podporují dostavbu Temelína a v menší míře se obávají jaderné energetiky. Co se týče stranických preferencí, jen voliči či příznivci Strany zelených měli výrazně vyšší podíl odpůrců dostavby Temelína, a to ve shodě s většími obavami z jaderné energetiky.